

TILAK MAHARASHTRAVIDYAPEETH, PUNE

M.A. YOGA

EXAMINATION : DECEMBER-2023

FIRST SEMESTER

Sub. : Basics of Ayurveda - I (104)

Date: 09/12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Multiple choice questions.

(10)

1. Kapha is mala of _____ Dhatu.
a) Rasa
b) Rakta
c) Mamsa
d) Meda
2. Oja is derived from _____ Dhatu.
a) Meda
b) Asthi
c) Majja
d) Shukra
3. Pakvashaya is sthan of _____.
a) Purishvaha Strotas
b) Vata
c) both a & b
d) Mamsa Dhatu
4. Kledavidhruti is function of _____ mala.
a) Purish
b) Mutra
c) Sweda
d) none
5. _____ is not the type of Pitta Dosha.
a) Sadhak
b) Tarpak
c) Bhrajak
d) Ranjak
6. Sheeta Guna is present in _____ Dosha.
a) Vata
b) Pitta
c) Kapha
d) both a & b
7. There are total _____ number of Dhatus.
a) 5
b) 6
c) 7
d) 3
8. Pachan (Digestion) is a function of _____.
a) Ranjak Pitta
b) Pachak Pitta
c) Saman Vayu
d) both b& c
9. _____ is a sthan of Apan Vayu.
a) Ura (Chest)
b) Kanth (Throat)
c) Basti (Bladder)
d) Nabhi (Umbilicus)

- अ) वात
क) कफ
- ब) पित्त
ड) अ व ब दोन्ही
७. एकुण धातु आहेत.
अ) ५
क) ७
- ब) ६
ड) ३
८. अन्नपचन हे चे कर्म आहे.
अ) रंजक पित्त
क) समान वायु
- ब) पाचक पित्त
ड) ब व क दोन्ही
९. हे अपान वायुचे स्थान आहे.
अ) उर (छाती)
क) बस्ति(मूत्राशय)
- ब) कंठ
ड) नाभी
१०. 'जिह्वा' महाभूताचे आधिक्य आहे.
अ) पृथ्वी
क) तेज
- ब) जल
ड) वायु

प्र.२. टीपा लिहा (कोणतेही चार)

(२०)

- १) मेद धातु
- २) पित्त दोषाचे प्रकार
- ३) कफ दोषाच्या प्रकारानुसार त्याचे कर्म लिहा.
- ४) शुक्र धातु
- ५) रक्तवह स्रोतस
- ६) पुरीष मल

प्र.३. यापैकी कोणतेही दोन लिहा.

(३०)

- १) वात दोषाचे विस्तृतपणे वर्णन करा व त्याचे आरोग्य विषयक महत्त्व लिहा.
- २) 'सामान्य विशेष सिद्धांत' वर्णन करा.
- ३) 'पांचभौतिक सिद्धांत' वर्णन करा.